

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ В УКРАЇНІ

Лебедін А. М., Сопіна О. О.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

alla_leb7@ukr.net

Світовий досвід показує, що в середньому в популяції на бронхіальну астму (БА) хворіє близько 5% населення. Останні дані свідчать, що в даний час від БА страждає 235 мільйонів чоловік. Це найпоширеніша хронічна хвороба, на яку страждають діти. За останні 15 років число хворих подвоїлося. Дані офіційної статистики в Україні неповні. З огляду на те, що на БА хворіє 5% населення – кожен двадцятий – можна припустити, що хворих в Україні набагато більше.

Бронхіальна астма (БА) – це хронічне запальне захворювання дихальних шляхів, яке характеризується звуженням просвіту бронхів – бронхоспазмом, яке зумовлено специфічними або неспецифічними імунологічними механізмами, які проявляються у вигляді повторювальних епізодів свистячих хрипів, ядухи, відчуттям закладеності у грудях та кашлем. В залежності від етіології виділяють декілька видів БА: алергійна БА, неалергійна БА, змішана БА.

Близько 235 млн. людей в усьому світі хворіють на БА. Ця хвороба вражає людей будь-якого віку та є найпоширенішим захворюванням серед дітей. За даними багаточисельних дослідів, реальна цифра захворюваності на БА складає близько 5% серед дорослих та 10% серед дітей. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) 2015 року БА стала причиною смерті близько 323 тис. пацієнтів з даним захворюванням. ВООЗ вважає, що за наступні 10 років кількість летальних випадків може збільшитися майже на 20%, якщо не буде вжито термінових заходів по профілактиці та лікуванню БА. Майже 80% летальних випадків через БА відбуваються в країнах з низьким та середньо-низьким рівнем доходу. Було проведено порівняльний аналіз організаційних програм фармацевтичного забезпечення хворих на бронхіальну астму в Україні. На даний момент в Україні функціонує державна програма «Доступні ліки» та три програми за підтримки фармацевтичних компаній ЛЗ імпортного виробництва.

Урядова програма «Доступні ліки» вступила в дію 1 квітня 2017 року. Мета даної програми полягає в тому, що пацієнти мають змогу отримати ліки від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та БА безкоштовно або з частковою доплатою. Перелік препаратів для лікування БА, які входять до програми «Доступні ліки» станом на травень 2019 року складає 3 найменування за міжнародною непатентованою назвою (МНН): сальбутамол, беклометазон, будесонід. До державної програми для лікування БА входить 14 препаратів за торговою назвою.

Проект «Оранж Кард» від компанії «ГлаксоСмітКляйн» спрямований на підвищення доступності лікарських засобів завдяки наданню персональної знижки, що дозволяє сьогодні багатьом пацієнтам в Україні отримати необхідне лікування. Програма "Оранж Кард" стартувала в Україні в 2004 році і на

сьогоднішній день поширюється на препарат «Серетид», який широко використовується для лікування БА та хронічного обструктивного захворювання легенів (ХОЗЛ). Це комбінований препарат у вигляді дозованого аерозолу для інгаляції. Регулярне застосування препарату «Серетид» дозволяє не тільки контролювати захворювання, але і значно підвищити якість життя пацієнтів.

Соціальна програма «Терапія ПЛЮС» представлена фармацевтичною компанією «Астра Зенека» (Великобританія). Основною метою програми «Терапія ПЛЮС» є підвищення готовності пацієнтів до призначеної терапії шляхом підвищення обізнаності пацієнтів про захворювання та зниження вартості терапії. «Симбікорт» є єдиним препаратом для лікування БА, який входить у програму «Терапія ПЛЮС» за фіксованою знижкою на різні дозування. Глобальні продажі ЛЗ «Симбікорт» 2018 року склали 2 мільярди доларів США. В рамках програми «Терапія ПЛЮС» встановлена максимальна щомісячна кількість ЛЗ, що пацієнт може придбати в аптеці, і обмежується виходячи з максимально допустимої дози ЛЗ для 1-го пацієнта в місяць.

8 квітня 2013 року австрійська фармацевтична компанія «Берінгер Інгельхайм РЦВ ГмБХ енд Ко КГ» впровадила в Україні соціальну програму підтримки хворих МедіКард «Цінність для здоров'я». Для забезпечення хворих астматичного профілю за програмою МедіКард «Цінність для здоров'я» виділено три торгових найменування ЛЗ. У ході дослідження цін на ЛЗ, які входять до програми, можна сказати, що препарати є достатньо коштовними і не кожен хворий має змогу забезпечити себе такими препаратами. За умовами програми хворі, які беруть участь у програмі, мають змогу отримати певні ЛЗ за спеціальною знижкою, яка складає 45%, 50%, 58% та 60% в залежності від ЛЗ, який входить до програми.

Останні дані свідчать, що в даний час від БА страждає 235 мільйонів чоловік. Це найпоширеніша хронічна хвороба, на яку страждають діти. Фармацевтичний ринок України насичений препаратами для профілактики та лікування БА, кожен препарат має свої аналоги, які відрізняються за ціновою політикою, що гарантує фармацевтичне забезпечення всіх верств населення.

Фармацевтичні фірми беруть активну участь у підвищенні фармацевтичного забезпечення населення України. Такі програми, як «Orange card», «Терапія ПЛЮС», Медікард «Цінність для здоров'я», які надають знижку на препарати своєї фірми для лікування найчастіших патологічних станів таких, як БА, цукровий діабет (ЦД) II типу та серцево-судинні захворювання (ССЗ), що підвищує їх доступність для хворих окремого профілю. Передумовами до створення і поширення програм є те, що кожна людина з хронічним захворюванням, вимагає адекватного та високоякісного лікування. На сьогодні система охорони здоров'я не завжди може задовольнити таку потребу пацієнтів, до того ж вимушені зміни в терапії у багатьох випадках призводять до зниження ефективності лікування.